

SATILACAK 5 BÖLGEYE İLİŞKİN BİLGİ NOTU

Özelleştirme yoluyla özel şirketlere devredilmek istenen 5 bölgeye toplu olarak bakıldığında, bu bölgelerin TEDAŞ'ın elektrik satışının yaklaşık 4'te 1'i ile yüzde 23'lük bölümünü oluşturdukları görülüyor. Aynı 5 bölgenin, TEDAŞ'ın kayıp ve kaçak tutarı içindeki payı ise yüzde 14 düzeyinde kalıyor. Üstelik Aras gibi kayıp ve kaçak oranı yüksek olmakla birlikte elektrik ithalatı açısından konum itibarıyla avantajlı görünen bölge dışarıda bırakılırsa aradaki makasın daha da açıldığı ortaya çıkmaktadır.

TEDAŞ kapsamında 2007 yılında gerçekleşen elektrik tüketimi 148 milyar kilovatsaat olmuş, bunun da 21.9 milyar kilovatsaatinin kayıp ve kaçak miktarını oluşturmuştur. Aynı yıl içinde özelleştirilmek istenen 5 bölgenin kamu şirketleriyle ilişkili olan tüketim miktarları 33.3 milyar kilovatsaatir. Bunun da 2 milyar 967 milyon kilovatsaatlik bölümünü kayıp ve kaçak miktarı oluşturmaktadır. Söz konusu 5 bölgenin özel sektöre devredilmesiyle, elektrik tüketimleri ile kayıp ve kaçak miktarları açısından bakıldığında kamunun zarara geçeceği görülmektedir. Yani kamu eliyle dağıtılan elektrik miktarı 114.7 milyar kilovatsaate düşerken, TEDAŞ'ın Türkiye genelinde 2007 yılında yüzde

14.82 olan kayıp ve kaçak oranı yüzde 16.54'e yükselecektir.

Sakarya Elektrik Dağıtım A.Ş (SEDAŞ): Sakarya, Bolu, Düzce ve Kocaeli dağıtım ağları üzerinden elektrik hizmeti sunan SEDAŞ, 2007 yılında yüzde 6.2'ye düşen kayıp ve kaçak oranıyla Türkiye'de en düşük kayıp ve kaçak oranına sahip bölge olmuştur. Üstelik SEDAŞ, özelleştirilmesine yönelik ihale sürecinin yürütüldüğü 2006 ve 2007 yıllarında kayıp ve kaçak oranını çok önemli miktarda azaltmıştır. SEDAŞ'ın 2005 yılında yüzde 12.3 olan kayıp ve kaçak oranı 2006 yılında yüzde 10.1'e, 2007 yılında ise 6.2'ye indirilmiştir. Dolayısıyla dağıtım özelleştirmeleri için temel gerekçe olarak sunulan kayıp ve kaçak oranlarının düşürüleceği iddiası bizzat bu süreçte ortadan kalkmıştır. SEDAŞ aynı dönem içinde sattığı enerji miktarını ise yüzde 91 artırmıştır. Yani 2005 yılında 4.1 milyar kilovatsaat olan SEDAŞ'ın sattığı enerji miktarı 2006 yılında 5 milyar kilovatsaate, 2007 yılında ise daha da katmerlenerek 7.9 milyar kilovatsaate çıkmıştır. Üstelik bu satış miktarındaki artış abone sayısında ciddi bir artış gerçekleşmeksizin sağlanabilmiştir. Söz konusu bölge elektrik enerjisi tüketiminin yoğun olduğu, sanayileşmiş illeri

kapsamaktadır.

Dolayısıyla elektrik tüketiminin yüksek, büyük miktarda tahsilatların tek kalemler halinde kolayca yapılabildiği, işletmecilik açısından kolay ve daha az maliyetli bir bölge devredilmek istenmektedir.

Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş: Ankara, Kırıkkale, Zonguldak, Bartın, Karabük, Çankırı ve Kastamonu dağıtım ağları üzerinden elektrik hizmeti sunan kamu şirketi kayıp ve kaçak oranı açısından oldukça iyi durumda sayılabilecek bir bölgeyi oluşturmaktadır. Özellikle elektrik satışının büyüklüğü dikkate alındığında kayıp ve kaçak oranının düşük olması ticari açıdan önemli bir avantaj olmaktadır. Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş 2005 yılında yüzde 11.1 olan kayıp ve kaçak oranını 2006 yılında yüzde 9.6'ya, 2007 yılında da yüzde 8.7'ye düşürmüştür. Görüldüğü gibi özelleştirilmeden de kayıp ve kaçak oranları düşmektedir. Bölgeye sunulan enerji miktarı 2005 yılında 8 milyar kilovatsaat düzeyindeyken, 2006 yılında 8.8 milyar kilovatsaate, 2007 yılında da 10 milyar kilovatsaate yükselmiştir. Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş artan abone sayısı ile da dikkat çekmektedir; 2005 yılında 2 milyon 750 bin 416 olan abone sayısı, 2007 yılında 2 milyon 951 bin 380'e çıkmıştır.

ÖZELLEŞTİRİLMEK İSTENEN 5 BÖLGENİN KONUMU (2007)

Dağıtım Bölgeleri	Kapsadığı İller	Tüketilen Enerji (kwh)	Kayıp ve Kaçak Miktarı (kwh)	Kayıp ve Kaçak Oranı (%)
Sakarya	Sakarya, Bolu, Düzce, Kocaeli	8.411.450.490	521.509.930	6,2
Başkent	Ankara, Kırıkkale, Zonguldak, Bartın, Karabük, Çankırı, Kastamonu	10.912.837.480	947.234.293	8,68
Aras	Ağrı, Erzincan, Erzurum, Kars, Bayburt, Ardahan, Iğdır	2.115.959.404	621.034.085	29,35
Meram	Kırşehir, Nevşehir, Niğde, Aksaray, Konya, Karaman	5.888.540.966	462.250.466	7,85
Menderes	Aydın, Denizli, Muğla	5.984.147.409	415.898.245	6,95
5 Bölge Toplamı		33.312.935.750	2.967.927.020	
TEDAŞ Toplamı		148.023.237.246	21.937.043.760	14,82
5 Bölgenin TEDAŞ İçindeki Payı (%)		22,51	13,53	
5 Bölge Satılınca TEDAŞ'ın Durumu-kilovatsaat		114.710.301.496	18.969.116.740	16,54